

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uradništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uradništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasni po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni štakoval račun št. 11.460

Naponi Italije in njen končni cilj

ZAHTEVA PO REORGANIZACIJI DRUŠTVA NARODOV.

Kdor zasleduje pazljivo evropsko mednarodno politiko, se mora nehote čuditi trdoživosti Mussolinijevih naporov, da bi kakorkoli dosegel svoj cilj. Prva leta svoje vladavine se je lotil z vso intenzivnostjo rušenja Jugoslavije, ker je spoznal, da mu je pri njegovih imperialističnih in hegemonističnih načrtih najbolj na poti. Takrat je vodil boj več ali manj neposredno, in taka je ostala njegova taktika do nekako pred dvema letoma. Takrat je pa nenadoma spoznal, da po tej poti ni mogoče do cilja, zato se je z vso silo lotil revizionizma. Računal je, da se mu bo potem revizionističnih stremeljenj Bolgarije, Madžarske in Nemčije posrečilo zrušiti Jugoslavijo in ustvariti novo Podonavje in nov Balkan, na katerem bi Italija uveljavila svojo hegemonijo. Bil je prepričan, da se mu bodo revizionistični načrti posrečili s pomočjo moralnega in diplomatskega pritiska. Poglobitev pogodb male antante ob začetku letošnjega leta je pa podrla tudi te njegove upe. In od takrat datira italijanska taktika velikih ovinkov.

Da bi razbil zvezo med Francijo in državami male antante, je forsiral nenadoma pakt štirih velesil. Namen te akcije je bil ustvariti forum štirih velesil, na katerem bi bili dve velesili, Italija in Nemčija, direktno za revizijo mirovniških pogodb in meja, tretja, t. j. Anglija bi se dala za revizijo na koncu koncev tudi pridobiti, morda vsaj posredno, četrta, Francija, bi pa bila tako osamljena in prisiljena vdati se volji večine. Toda tudi s paktom štirih ni imel duce Benito Mussolini več sreče kakor z neposrednim revizionizmom. Spoznal je namreč, da bo ostala praktična moč pakta reč, da bo ostala praktična moč pakta štirih velesil tako dolgo iluzorna, dokler bo obstojalo v Ženevi Društvo narodov s statutom, ki zagotavlja enakost vseh držav, torej tudi male antante in Poljske. In čim je v Mussoliniju dozorelo to spoznanje, takoj se je porodil tudi načrt za rušenje Društva narodov samega. To je bilo treba najprej oslabiti in v ta namen se je porabil izstop Nemčije. Ker pa tudi ta izstop dejansko ni spremenil položaja, je bilo treba zagroziti še z izstopom Italije. Ta grožnja je služila nato za podlago sklepa velikega fašističnega sveta, sprejetega te dni. Sklep se glasi, da more ostati Italija še nadalje v Društvu narodov samo pod pogojem, da se temeljito spremeni njegova pravila.

Kaj hoče s tem Italija? Dejansko isto, kar je hotela s paktom štirih velesil. Društvo narodov naj se preuredi tako, da bodo v njem odločale samo velesile, male in srednje države pa se jim

bodo morale v vsem pokoriti. Če bi se to zgodilo, bi izgubili mala antanta in Poljska svoja zastopnika v svetu te ženevske institucije, a izpadli bi seveda tudi sporadčni zastopniki vseh ostalih malih in srednjih držav. Društvo narodov bi postalo tedaj isto, kar forum štirih velesil po paktu štirih. Položaj Francije, odločene od podpore male antante, Poljske in Belgije, bi bil v prenovljenem Društvu narodov enak, kakor v okviru pakta štirih. Revizija mirovniških pogodb in meja bi se spet lahko diktirala. V tem primeru bi se seveda Nemčija takoj vrnila v Ženevo, morda pa tudi Japonska, ki bi izkoristila diktaturo velesil proti Kitajski. Mussolini je zatrjeval, da bi potem pristopili tudi Amerika in Rusija, toda iz Washingtona in Moskve to zanikajo. To je torej zadnji Mussolinijev načrt, da bi dosegel svoj namen: razbitje male antante in v prvi vrsti Jugoslavije ter oslabitev Francije. Kakor sledi iz tega, se poslužuje pri vsakem novem poizkusu večjih ovinkov, toda tisti, ki pazijo na njegovo pot, vidijo vsakokrat kam je namenjen, tudi če krene navidezno v čisto nasprotno smer.

To so Francija in njeni zavezniki Edino ob občudovanja vredni neizprososti in budnosti Francije so se razbili, doslej vsi ti Mussolinijevi načrti, neposredni in posredni, in razbil se bo tudi najnovejši, ki zasleduje reorganizacijo Društva narodov. V Parizu so te dni odgovorili Rimu tako odločno, da ne more biti nobenega dvoma več, da je tudi ta najnovejši Mussolinijev manever obsojen na neuspeh. Sam francoski zunanji minister Paul-Boncour je podal izjavo, v kateri je dejal, da Francija nikoli ne bo privolila v tako reorganizacijo Društva narodov, kakor si jo želi Italija, pa četudi ga zato zapusti. Francija se ne pusti ločiti od svojih zaveznikov, ne dovoli razdelitve držav na vladajoče in podrejene, ne dovoli revizije mirovniških pogodb in s tem seveda tudi ne razbitja držav male antante in hegemonije Italije v Podonavju in na Balkanu. Pariz beži kakor detektiv nad vsako gesto fašističnega Rima, da ji še pravočasno določi pomen in moč ter ji odbije ost. Kakor je torej občudovanja vredna vztrajnost Italije pri zasledovanju svojih ciljev, tako je vredna občudovanja tudi čuječnost in neizprosost Francije. Če pa vodi tako politiko sedanja francoska vlada, ki je še najbolj elastična, bi vodila vsaka bolj desno orientirana še odločnejšo. Tako je že sedaj gotovo, da Mussolini tudi reorganizacije Društva narodov po svoji sedanji zamisli nikoli ne bo dosegel.

Angleški upor proti Mussolinijevim načrtom

DRUŠTVO NARODOV NAJ RAJŠE RA ZPADE, KAKOR DA BI POSTALO ORGAN HITLERIZMA IN FAŠIZMA.

PARIZ, 11. decembra. Po londonskih poročilih sloviti angleški publicist Garvin zelo ostro kritizira italijanski načrt za preosnovno Društva narodov. Garvin priznava, da je ugled Društva narodov oslabil, trdi pa, da italijanski načrt ne bo prav nič pomagal za pridobitev ponovnega ugleda. Italijanski načrt, pravi Garvin, preveč diši po poskusih složnega sodelovanja med hitlerizmom in fašizmom, ki bi rada zavojevala vso Evropo. Prav gotovo pa bi izvedba tega načrta samo še povečala Mussolinijevo moč. Preden pa bi postalo Društvo narodov hitlerjevsko ali fašistično orožje, je bolje, da preteha delovati. Končno še opozarja Gar-

vin Italijo, da vsebuje pangermanski načrt samo razdrobitev velike Italije. Tudi Wickham Steed je mnenja, da Italija, ki želi razna pogajanja in pakt Društva narodov ločiti od versailleske pogodbe, stremi za tem, da bi sebe osvobodila obveznosti, ki jih je sprejela v Locarnu.

HITLERJEV SPOR S ČRNCI

PARIZ, 11. decembra. Iz Monrovia poročajo, da je sklenila vlada afriške črnske republike izgnati vse Nemce, če uveljavi Hitler zakon o manjvrednosti črncev. Večina trgovcev v Liberiji je Nemcev.

Manifestacija bratstva Južnih Slovanov

SPREJEM IN BIVANJE BOLGARSKE KRALJEVSKE DVOJICE V BEOGRADU. KONFERENCA MUŠANOVA S SRŠKIČEM IN JEVTIČEM. OBISK V SKUPŠČINI IN SENATU. ODLIKOVANJA POLITIKOV IN SPREMSTVA.

BEOGRAD, 11. decembra. Prestolni Beograd preživlja včeraj in danes zgodovinske ure izrazov prijateljstva in bratstva Jugoslovanov in Bolgarov, ki jim prisluškuje tudi druga južnoslovanška prestolnica Sofija. Takega sprejema, kakor ga je pripravil Beograd včeraj bolgarskemu kraljevskemu paru in spremstvu, že dolgo nismo videli. Sprejem je bil najveličastnejši ob prihodu ob 15. uri na kolodvoru in pred kolodvorom. Z dvornim vlakom, okrašenim s cvetjem, zelenjem ter bolgarskimi in jugoslovanškimi trobojnicami, so se pripeljali Nj. Vel. kralj Boris III., Nj. Vel. kraljica Ivana, Nj. Vis. princ Ciril, ministrski predsednik in zunanji minister Nikola Mušanov, maršal dvora Panev in drugi. Na kolodvoru so jih sprejeli Nj. Vel. kralj Aleksander I., Nj. Vel. kraljica Marija, Nj. Vis. princ Pavel in Nj. Vis. princesa Olga ter vsi člani vlade, predsednika senata in skupščine, zastopniki vojske, cerkve itd., zunaj pa množica najmanj 50.000 ljudi, ki je navdušeno vzvikala bratstvu z Bolgari in obema vladarjema. Po sprejemu so se visoki gosti odpeljali z avtomobili v dvor, ob 16. uri pa na Dedinje, kjer bodo nastanjeni. Na sporedu je med drugim izlet k grobu neznanega junaka na Avali in kralja Petra na Oplencu. Bolgarska vladarska dvojica ostane pri nas štiri dni.

BEOGRAD, 11. decembra. Člani bolgarske in naše vladarske hiše so se udeležili danes dopoldne lova v okolici Zemuna, popoldne pa napravijo izlet na jahti »Dragor« po Savi in Donavi. Ob 21. uri bo na dvoru galadiner s koncertom, na katerem nastopi tudi slovenski pianist Ivan Noč.

BEOGRAD, 11. decembra. Bolgarski ministrski predsednik Mušanov je obiskal danes s poslanikom Klušeivanom ministrskega predsednika dr. Srškiča. Razpravljala sta več ko pol ure o naših in bolgarskih razmerah. Nato je Mušanov odšel v skupščino, kjer je bil slovesno sprejet, enako pa tudi v senatu. Ob 11. uri se je podal k zunanjemu ministru Jevtiču in dolgo konferiral z njim. Ob 13.30 je bil pri dr. Srškiču banket.

BEOGRAD, 11. decembra. Kralj Boris je odlikoval dr. Srškiča z najvišjim bolgarskim odlikovanjem, velikim križem sv. Aleksandra. Kralj Aleksander je pa odlikoval Mušanova z velikim križem Jugoslovankega orla, poslanika Klušeivanova, dvornega svetnika Grujeva in dvornega maršala polkovnika Paneva z redom Jugoslovanke krone I. reda, z istim redom II. reda pa dvorno damo Petrovo-Čomakovo, polkovnika Lukaša, stotnika Berdarova ter osebna tajnika kralja in kraljice Peteva in Naumova.

Nova Španija v boju z revolucijo

OD SOBOTE DALJE SKUŠAJO LEVIČARJI OSVOJITI OBLAST V REPUBLIKI Z REVOLUCIJO. NEVAREN POLOŽAJ.

MADRID, 11. decembra. Predvčerajšnjim in v noči na preteklo nedeljo so izbruhnili po vsej Španiji hudi revolucionarni nemiri, v katerih je bilo doslej 40 mrtvih in več sto ranjenih. Vlada je sicer včeraj popoldne objavila, da je gospodar situacije, toda iz vseh krajev države prihajajo vesti, da traja revolucija še dalje. Pri atentatu na progri Barcelona-Sevilla je bilo ubitih 10 ljudi in ker atentatov ni konca ne kraja, so železnice sklenile ustaviti ves promet. Ekstremisti zažigajo cerkve in samostane, v Lacornu pa so proglasili generalno stavko. Ves javni promet je ustavljen, ne izhaja pa tudi noben časnik. V Madridu je eksplodiralo

okrog 600 bomb, ki so povzročile precejšnje škodo. Vstajši pa tudi vsepovsod kjer le morejo raztrgajo vse telefonske in brzojavne zveze, tako da so nekatera mesta popolnoma odrezana od sveta. V provinci Huesta so se nekatera mesta popolnoma predala vstajem. V Barceloni je bila v neki kavarni strahovita eksplozija, ki je povzročila ogromno materialno škodo in zahtevala večje število človeških žrtev. Med temi žrtvami sta bila tudi dva znana anarhista brata Adarrerja. V Saragovi je prišlo tudi do hudih policijskih nemirov in krvavih preteпов in je več sto mrtvih.

Pobeg nemškega princa iz Avstrije

DUNAJ, 11. decembra. »Politische Korrespondenz« javlja, da je princ Bernhard Sachsen-Meinigen s svojo ženo, s katero sta bila radi dokazane nacionalno-socialistične propagande obsojena na 6 tednov zopora, pobegnil v Italijo. Princ Sachsen-Meinigen je bil obsojen, da prestane kazen v Wöllersdorfu, vendar pa je bila izvršitev sodbe po ponovnih intervencijah nemškega poslanstva dvakrat preložena, kar je princ izkoristil za beg s svojega posestva pri Celovcu. Odgovorni policijski komisar, ki je imel nalogo stražiti princa, je bil takoj odpuščen iz službe. Vso nadaljnjo preiskavo pa bo vodil poseben varnostni organ, ki je bil poslan v Celovec. Tudi so včeraj pripeljali večje število znanih narodnih socialistov, ki bodo internirani v Wöllersdorfu.

RAZPUST ORGANIZACIJE ROMUNSKIH FAŠISTOV.

BUKAREŠTA, 11. decembra. Vlada je razpustila fašistično organizacijo »železno gardo« z vsemi podorganizacijami. Pri izvajanju odredb o razpustu so povzročili fašisti v Bukarešti in drugod nemire. Pri tem so bili nekateri policijski organi in fašisti celo ubiti in ranjeni. Doslej je aretiranih okoli 300 fašistov. Sinoči so bile tu demonstracije akademikov in članov razpuščenih organizacij. (O romunskem fašizmu smo napisali pred dnevi v »Večerniku« uvodnik.)

ITALIJANSKI DRŽAVNI PRIMANJKLJAJ.

RIM, 11. decembra. Osnutek italijanskega državnega proračuna za prihodnje leto izkazuje 17.663 milijonov dohodkov in 20.636 milijonov izdatkov. Primanjkljaj znaša skoraj 3 milijarde. Z enakim primanjkljajem zaključuj tudi letošnje proračunsko leto.

Dnevne vesti

Visoko odlikovanje generala Rudolfa Maistra. Z ukazom Nj. Vel. kralja je odlikovan z redom sv. Save I. stopnje divizijski general v rezervi g. Rudolf Maister. K visokemu odlikovanju iskreno čestitamo osvoboditelju našega mesta in njegovega zaledja!

Ustanovitev gasilske zajednice. V smislu novega gasilskega zakona so imele v zadnjem času vse gasilske župe in vsa gasilska prostovoljna društva svoje izredne občne zbornice, na katerih so bile izvoljene nove uprave, kakor jih predvideva zakon o gasilstvu. Včeraj pa je bil v Ljubljani občni zbor vseh žup in društev v Sloveniji, ki ga je vodil bivši starešina Jugoslovanske gasilske zveze v Ljubljani Josip Turk in na katerem je bila izvoljena Gasilska zajednica za Slovenijo ter njeno vodstvo. Za starešino je bil izvoljen Josip Turk.

Javna zahvala. Ob premestitvi priljubljenega primarija kirurškega oddelka mariborske splošne bolnišnice g. dr. Lavriča se bolniki kirurškega oddelka najtopleje zahvaljujejo odhajajočemu gospodu primariju za njegovo požrtvovalnost in uspešno prizadevanje v prid bolnikov kirurškega oddelka ter mu žele vse srečo na novem mestu. Prav tako se prisrčno zahvaljujejo usmiljenim sestram za blagodušno oskrbo, s katero so jim lajšale bolečine.

Uvedba nove avtobusne vožnje. Ravnateljstvo mestnega avtobusnega podjetja opozarja prebivalstvo Kamnice in Bresternice, da je uvedlo popoldansko vožnjo in bo vozil mestni avtobus vsako sredo iz Maribora z Glavnega trga ob 17.30, iz Kamnice 17.38, iz Bresternice, gostilna Bruderman, povratek ob 17.50, iz Kamnice na povratku 17.58, s prihodom v Maribor ob 18.06.

Občni zbor Zveze mladih intelektualcev bo v nedeljo, dne 17. decembra t. l. ob pol 10. uri v veliki dvorani Delavske zbornice. Dostop imajo samo člani zveze s člansko izkaznico.

Tri razpisane službe. Razpisane so službe treh banovinskih cestarjev v območju celjskega okrajnega cestnega odbora in po enega cestarja v ptujskem in murskosoboškem okraju. Prosilci ne smejo biti mlajši od 23. in ne starejši od 30 let. Prošnje morajo vložiti do 31. t. m. in dobe vsa podrobnejša pojasnila pri zadevnih okrajnih cestnih odborih.

Gručstvo »Sola in dom« v Mariboru. Odbor društva »Sola in dom« v Mariboru se je sledeče konstituiral: predsednik dr. Leopold Poljanec, podpredsednik Franc Minašnik, blagajnica Štefanija Plančanova, tajnik Franjo Zebot. Predsednik nadzorstva Franc Rožman. Člane sprejemajo posamezna šolska vodstva in člani odbora.

Starešine AKD »Jadrana« imajo svoj redni sestanek v torek 12. t. m. ob 20. uri v lovski sobi pri »Orlu«. Vljudno vabljeni so tudi starešine izven Maribora.

Starešinsko društvo »Triglava« ima v torek, dne 19. t. m. ob 20. uri v lovski sobi hotela »Orel« izredni občni zbor z dnevnim redom: 1. počastitev spomina po blagopokojnem predsedniku prof. Brolihu; 2. volitev novega predsednika in enega odbornika. Vsi gg. starešine so vabljeni, da se tega obč. zbora v čini večjem številu udeležijo. — Odbor.

Starešine akademskih društev »Triglava« in »Jadrana« imajo svoj prvi skupni sestanek v torek, dne 12. t. m. v lovski sobi hotela »Orel«. Vljudno vabljeni so tudi starešine obeh društev izven Maribora.

Obrotniki tuji državljani imajo prav tako dolžnosti do naše države in poleg tega so dolžni v isti meri spoštovati naš narodni jezik in naše narodne ustanove, kakor vsak naš državljan. To pribijemo radi tega, ker je v Mariboru vrsta tu rojenih in od rojstva v Mariboru živeti podjetnikov, ki so pa avstrijski državljani. S tem se odtegujejo državljan-skim dolžnostim, uživajo pa vse državljan-ske pravice. Opozorjamo pristojno oblast, da danes v dobi brezposelnosti reši vprašanje koncesij vseh mariborskih tujih državljanov v korist domačinov.

Nočna lekarniška služba. Ta teden ima nočno lekarniško službo Königova lekarna »Pri Mariji Pomagaj« na Aleksandrovi cesti.

Prošnja revne obmejne dece. Pa saj skoraj prositi ne upa, ta naša revna deca, ki je malokatero leto pričakovala tako brezupno in potrto božičnih praznikov ko letos! — Dvakrat je pri nas divjala in uničevala huda toča in pomagale so ji še mnoge druge vremenske prilike, zato pa ni za prodajo nobenih pridelkov, saj jih še za hrano ne bo dovolj. Brez pridelkov pa ni denarja ne oblek ne obrvala ne šolskih potrebščin itd. Kdo naj nam pomaga? O, vemo, božiček onstran Mure se kakor vsako leto tudi letos ponuja, je radodaren, je bogat, a mi slovenski otroci rajši trpimo, kot bi sprejemali darove iz sovražnih rok. Imeli bomo pri Sv. Marjeti ob Pesnici 17. dec. skromno božičnico. Smemo, skoraj ne upamo, ker vemo, kako hudo je povsod, vendar dovolite, prosimo vse mariborske rodoljube za vsaj nekaj skromnih darilc v blagu ali denariju, ki jih blagovolite za nas izročiti v Učiteljski knjižarni, zgornja Gosposka ulica. Vnaprej se vam za uslišanje zahvaljujejo: mali revni Šmarječani!

Nov upravni odbor Delavske zbornice. Včeraj se je sestel v Ljubljani plenum Delavske zbornice. Zasedanje je trajalo dopoldne in popoldne in so bila na dnevnem redu razna pereča vprašanja, ki se tičejo našega socialnega položaja, kakor tudi volitve verifikacijskega in upravnega odbora. Pri volitvah so bili pri tajnem glasovanju izvoljeni v upravo trije narodni socialisti, in sicer Juvan, Zemljic in dr. Bohinec ter trije marksisti in trije krščanski socialisti. Za zborničnega tajnika pa je bil ponovno izvoljen Filip Uratnik.

Organi mestnega načelstva pobirajo že nekaj dni naturalije, ki so jih hišni lastniki in najemniki vpisali na nabiralnih polah, ki so bile dostavljene vsem hišnim lastnikom, in obljubili darovati pomožni akciji. Da se olajša in čimprej završi zbirka, naproša mestno načelstvo vse dobrotnike, da imajo predmete, ki so jih obljubili darovati, pripravljene, da nabiralcem ne bo treba čakati in po večkrat hoditi k eni in isti stranki. Nadalje naproša mestno načelstvo vse darovatelje, da zlasti obnošeno obleko, obutev in perilo, koliko ni celo, izročijo v zakrpanem oziroma čistem (opranem) stanju. Kdor pa ni vpisal v nabiralni polji stvari, ki jih hoče darovati pomožni akciji, se naproša, da to sporoči socialno-političnemu oddelku mestnega načelstva. Rotovski trg 9 (tel. 2755), nakar se bo občinski organ zglasil pri njem in prevzel darilo.

Razglednice Jadranske straže. Poleg nacionalne si je nadel oblastni odbor JS v Ljubljani tudi veliko socialno nalogo ter hoče zgraditi svoj lastni dom ob Jadrani in s tem omogočiti ceneno letovanje naše mladine na morju, pa tudi pospeševati izlete naraščajo in članstva na morje. Zato je potrebna večja glavnica, v ta namen je ustanovljen poseben socialni sklad. Ta socialna akcija je razpredena na široko, da čimprej udeležiti veliki in važni svoj program. Socialnemu skladu je namenjen tudi čisti dohodek od prodaje razglednic, ki jih je izdal oblastni odbor pravčasno. Na finem papirju je umetniško izdelana slika pokrovitelja JS — Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, mladega mornarčka ob krmlu, ki nad njim vihra državna trobojnica. Slika je okvirjena z narodnimi motivi, med katerimi se pleče trak z napisom »JS svoji deci«. Pod sliko je tudi znak JS. Razglednice so prav primerne za božične in novoletne čestitke ter se bodo prodajale po vseh večjih papirnicah po ceni 1 Din. Opozorjamo naše narodno čuteče in mladini naklonjeno občinstvo, naj pridno sega po teh razglednicah, ker se bo s tem zopet širila naša ideja po državi in pripomoglo se bo naši mladini do čimprejšnjega lastnega doma in izletov na morje.

Namesto venca na krsto inž. Albina Černeta sta darovala Podpornemu društvu slepih v Ljubljani ravnatelj Kari Fischer Din 500 in tovarna Doctor in drug v Mariboru Din 500, g. Adolf Marvan pa je daroval iz istega namena Protituberkulozni ligi v Mariboru ženski Din 100. Denar naj se dvigne v upravi »Večernika«.

Važno za službodajalce. Davčna uprava v Mariboru ponovno opozarja na dolžnost službodajalcev, da morajo od 1. julija 1933 naprej za vse svoje nameščence, delavce, domače služabništvo (služkinje, kuharice, sobarice, vzgojiteljice itd.), ki so zavezani socialnemu zavarovanju, odvajati davščino za kritje izrednih izdatkov proračuna »Bednostnega sklada« dravske banovine. Ta davščina znaša za nameščenca 1/2% od brutto zaslužka, mezde, odnosno plače, če od teh svojih prejemkov plačuje uslužbenski davek, dočim znaša delež službodajalca 1% od vsakega zaslužka, ne oziiraje se na to, če je zavezan uslužbenskemu davku ali ne. Naturalni prejemki se pa ne vzamejo v podlago za odmero te davščine. Oni delodajalci, ki so še vedno v zaostanku s plačilom te davščine, se v lastnem interesu opozarjajo, da takoj plačajo zapadle obroke pri davčni upravi, ker imajo sicer nepotrebne stroške za opomin in event. prisilno izterjanje.

Obrotno gibanje. V mesecu novembru so bile na novo izdane naslednje obrtne pravice: Bogomir Jurij, prevažanje tovorov z avtomobilom, Taborska ul. 10; Franc Milavec, špedicija, Aleksandrova c. 49; Franc Prohaska, gostilna, Strma ul. 11; Cvetko Marin, brivec, Orožnova ul. 1; i z b r i s a n e pa so bile: Mila Plaučeva, gostilna, Aleksandrova c. 17; Friderik Reisman, mesar, Glavni trg; Marija Senekovičeva, gostilna, Koroška c. 79; Mihael Kokot, kavarna, Aleksandrova c. 45; Jožefa Sparovičeva, trgovina z mešanim blagom, Ob bregu 16 in Marija Majdičeva, restavracija, Grajski trg 4.

Uvoz žive in zaklane perutnine v Švico. Uvoz žive in zaklane perutnine v Švico je omejen in se radi tega perutnina ne more uvažati brez posebne odobritve, katero mora prejemnik blaga dobiti od Service des importations près Département de l'économie publique, à Berne. Prošnje za uvoz perutnine se morajo predložiti navedenemu oddelku na predpisanem obrazcu. Svetujemo, da izvozniki ne odprejajo perutnine namenjene za Švico, dokler jih izvozniki ne obvestijo, da so prejeli uvozno dovoljenje, ker bodo švicarske pošte vračale vse pošiljke s perutnino, glede katerih jim ne bo predloženo uvozno dovoljenje.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 99. številki: Uredbo o izvajanju javnih del, naredbo o kontroli kakovosti jaje za izvoz v Nemčijo, na račun carinskega kontingenta; odločbo o ukinitvi okrožnih inspektoratov; objavo naredbe o pobiranju trošarin po uredbi o izvajanju javnih del; objave glede statističnih podatkov o gibanju dohodka od taks; podaljšanje začasnega trgovinskega sporazuma z Romunijo; razna tarifna obvestila ter objave iz »Službenih novin«.

Radio Ljubljana. Spored za torek 12. t. m. Ob 12.15: reproduciran vokalni koncert, jugoslovanski kvarteti in okteti; 12.45: poročila; 13: čas, reproducirani valčki; 18: otroški kotichek; 18.30: reproducirane glasbene slike o lutkah in cvetkah; 19: francoščina, poučuje prof. Prezelj; 19.30: »Moja pot po Norveški«, pripoveduje dr. Škerl; 20: pevski koncert primadone bukarške opere; 20.45: radio orkester, eksotična glasba; 21.30: čas, poročila; 21.50: radio-jazz; 22.30: angleške plošče.

Kino Union. Danes zadnji dan igra dunajska veleopereta »Kralji valčka« z William Fritschem, Renato Müller, Roso Barsony in Paulom Hörbigerjem. Prilodnji spored bo prekrasni ljubavni film ameriške produkcije »Poslednji korak« s filmsko divo Joan Crawford in Nilsom Alsterjem; v nemškem jeziku.

Grajski kino. Še nekaj dni teče sijajen velefilm »Sen o sreči« (Zborom lepi dnevi). Brigita Helm. Krasen film polp melodiozne glasbe in izbornega petja. Bujni naravni posnetki. Sončite, zemlje razkošja, strasti in pesmi. Paris. Nic-Biaric, znameniti Lurd, svetovno kopalnišče San Sebastian. Revija najkrasnejših toalet, zabava, napeto zanimivo delanje mnogo veselja in še več razkošja, sijaj in ljubezen.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenie črevesa.

Na. oono gledanje

REPERTOAR.

Ponedeljek, 11. decembra: Zaprtó.
Torek, 12. decembra ob 20. uri: »Orlov«.
Red A. Poslednje gostovanje Djuke Trbuhoviča.

Sreda, 13. decembra: Zaprtó.
Poslednjič gostuje Djuke Trbuhovič v opereti »Orlov« v torek 12. t. m. Dosedanje predstave te operete so bile vse izborno obiskane ter so pokazale veliko priljubljenost Djuke Trbuhoviča, ki je dokazal, da je Dorošinski res njegova najboljša uloga. Rezervirajte si vstopnice! Predstava je za red A.

»Mala Eloramy«, popularna in tudi izven naših meja znana opereta Iva Tijardoviča, ki je nedvomno najboljši jugoslovanski operetni skladatelj, bo prihodnja glasbena noviteta. Premiere pričakujejo v Mariboru z velikim zanimanjem ter bo o Božiču. Režija je Skrbinškova.

»Trnjulčico«, pravljичno igro s petjem in plesom, ki jo je spisal Bolton-Bäckers, bodo uprizorili kot drugo letošnjo otroško premiero v kratkem. Režira Pavel Rasberger.

Pri hripi, bronhitisu, vnetju mandljev, pljučnem kataru, zasluženosti nosu, sapnika, požiralnika in jabolka, obolenjih oč in ušes, skrbimo zato, da često očistimo temeljito želodec in črevo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znameniti strokovnjaki za nego zdravja svedočijo, da »Franz Josefova« voda dobro služi tudi pri šenu in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Sreda, 13. Večer eksperimentov gosp. Svengalija v »Veliki kavarni«.

Ljubljanska Vzajemna pomoč v konkuru. Banska uprava je razglasila nad ljubljansko Vzajemno pomočjo, registrirano pomožno blagajno, konkurz. Članstvo in upniki naj predložijo svoje zahteve pristojnemu sodišču.

Velika mednarodna razstava perutnine, kunccev in golobov v Beogradu. Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije bo v času od 16. do 21. decembra v Beogradu velika državna in prva mednarodna razstava ter sejem perutnine, kunccev in golobov. Mimo naših perutnarjev, kuncerejev in gojiteljev golobov se je prijaviło za udeležbo na razstavi tudi že 6 tujih držav. Odobrena je za razstavljalce in za prevoz živali četrtinska vožnja, za ostale obiskovalce pa polovična.

Lastno sestro je obstrelil. Včeraj dopoldne se je dogodila v St. Ilju v Slov. goricah huda nezgoda. Ko je 20letni posestniški sin Tonček Hag vzel očetovo puško, ki je bila nabasana, je ravnal pri tem tako neprevidno, da se je puška sprožila in so svinčena zrna obstrelila njegovo 5letno sestrico Jerico. Dekletce je od hudih bolečin in od močne krvavitve omedlelo ter so ga poklicani mariborski reševalci prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Mlada sraka. Včeraj dopoldne se je zglasil na policiji mariborski elektrotehnik Tichy z Aleksandrove ceste in prijavil, da mu je neka 12letna dekla, ko je beračila, ukradla iz pisalne mize 390 Din. Tichy je tatvino opazil šele tedaj, ko je mlada beračica že izginila brez sledu.

Sejem za prašiče. Sejem 7. t. m. je bil zelo slab. Pripeljali so 68 prašičev, od katerih jih je bilo prodanih le 34. Prodajali so: 3 do 4 mesece stare po 200—500 Din, 5 do 7 mesecev stare 300—360 Din, 8 do 10 mesecev stare 400—550 in leto stare 600 do 700 Din; kilogram žive teže 6 do 7 Din, mrtve pa 850 do 10 Din.

Izredni občni zbor Združenja sadnih eksporterjev. Včeraj je bil pri »Orlu« izredni občni zbor Združenja sadnih eksporterjev, ki je obravnaval razne aktualne zadeve, tičeče se združenja. Upravi je bila izrečena ponovna zaupnica za vestno poslovanje in prizadevanje za ureditev naše trgovine in izvoza sadja.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 12.1 stopinj C pod ničlo; minimalna temperatura 12.6 stopinj C pod ničlo; barometer je kazal pri 18.8 stopinjah 741.5, rednooran na ničlo 740 redativna vlaga 86; vreme je jasno in urzlo.

Pomagajmo si sami!

KLIC MLADIM ZASEBNIM URADNIKOM IN BREZPOSELNIH ABSOLVENTOM TRGOVSKIH AKADEMIJ IN SORODNIH ŠOL.

Mnogo, premnogo se po vsem svetu govori in piše o brezposelnosti in o kri- vičnem izkoriščanju najmlajših nameščen- cev: kronični boleznj današnjega social- nega življenja. Ta sodobni pojav je v te- sni zvezi z ogromnim kompleksom pro- blemov, katerih korenine segajo v vse gospodarsko, kulturno in socialno življe- nje sodobne družbe, je eden izmed naj- hujših udarcev, ki more zadeti zlasti naj- mlajše duševne delavce.

Na stotine in stotine nas živi v obup- nem položaju in vzdušju brezposelnosti. To je eden izmed najaktuelnejših sodob- nih socialnih problemov, ker ne upropa- šča samo fizično in psihično tisoče in ti- soče mladih delazmožnih in delaželnih narodnih sil, temveč nevarno izpodjeda vso pravilno socialno, ekonomsko in kul- turno življenje človeške družbe. Vseka- kor bi bila najsvetejša dožnost družbe, da izvede najintenzivnejšo zaščito brez- poselnih. Sicer se je res začel zadnje ča- se na merodajnih mestih reševati pro- blem brezposelnosti, a žal vse preveč ostajamo pri anketah, diskusijah, spome- nica, kongresih in resolucijah. Vse to še ni odn. je rodilo premalo dejanskega uspeha. Mi vsi smo ostali še vnaprej za- postavljeni in izkoriščani, v negotovosti, bedi, nestalnosti in brezposelnosti. Naš položaj je dejansko le vedno slabši in slabši. In bo tak vedno, dokler se ne zga- nemo sami!

Pomagajmo si sami! naj bo geslo nas vseh. Združimo se vsi brezposelni in za- postavljeni v enotno fronto ter začnimo reševati svoj problem brezposelnosti skupno. Zato moramo imeti svojo organi- zacijo, ki bo izšla iz nas in bo delala med nami, z nami in za nas. Mi sami moramo omejiti strahotne etične in materialne po- sledice brezposelnosti. Mi sami si mora- mo pomagati lajšati bedo. Mi sami mora- mo poživiti in z vsemi sredstvi povečati svojo aktivnost. Vcepiti si moramo novo silno zaupanje v svojo moč in si zopet priboriti vero v življenje — v bodočnost. Sami si moramo zopet pridobiti zmaga- juči mladinski ogenj, ki se ne plaši no- benih ovir in mu niso nobene zapreke prevelike. Na nas je, da si organiziramo razne akcije samopomoči, da si osnujemo svoje urade za posredovanje dela. Da si pridobimo pravice, ki nam na vsak način pripadajo. V našem interesu je in sami moramo skrbeti za to, da čim bolj izko- ristimo čas neprostovoljnih počitnic in prisiljenega brezdelja ter dočkamo kon- nec krize s čim manjšimi žrtvami.

Vse to in še več bomo dosegli, če bo- mo šli na delo z združenimi močmi vsi brez izjem. Šele ko ne bo med nami resi- gniranih pesimistov, polnih predsodkov, nevere, bojazni in nezaupanja ter naivne- žev, ki se lovijo za besedne obljube in nasedajo raznim frazam in meglenim ob- ljubam, temveč bomo vsi zavedni, aktiv- ni, trdni in vedno pripravljeni pomagati drug drugemu, tedaj bomo vodili uspešen boj v korist vseh nas neupoštevanih. Za- to je naša nova parola: »Intelektualci vseh stanov, združite se! Vsi brez iz- jem!« Prav vsi, ki smo brezposelni in tu- di oni, ki ste po službah na milost in ne- milost odvisni od dobre volje svojega delodajalca, ki vam, kakorkoli se mu zljju bi, znižuje plače, vas reducira, a ostale ne reducira preobremenjuje s prekomer- nim delom. Združiti se moramo, vsi ki smo se doslej vsak zase brezuspešno bo- rili proti našim socialnim krivicam in proti našemu izkoriščanju. Šele, ko bo- mo vsi združeni, bomo lahko izvedli uspešno zaščito svojih ekonomskih, soci- alnih in kulturnih interesov, šele tedaj bomo lahko preprečili zniževanje plač, krivično reduciranje in preobremenje- nje drugih ter istočasno prisilno brezdelje najmlajših. Zahtevali bomo in le z zdru- ženimi močmi bomo dosegli enako pla- čevanje enakega dela, bodisi žen ali za- časno zaposlenih. Doseči moramo odpra- vo večkratnih zaslužkarjev. Le z zdru- ženimi močmi bomo dosegli državno pod- poro vsem brezposelnim, ki se bo stekala iz novega progresivnega osebno dohod- ninskega davka na vse družinske dohod- ke, t. j. na dohodke moža in žene, ki zna- šajo letno skupno nad 50.000 Din.

Vse to bomo lahko dosegli le z lastno organizacijo, ki pa mora biti v najožjem odnosu z vsemi ostalimi strokovnimi organizacijami, da bomo tako stvorili enotno fronto proti našim izkoriščeval- cem. Zato sklicujemo za četrtek 14. t. m. ob 20.15. uri (četrt na 9. zvečer) naš usta- novni sestanek, in sicer v mali sejni dvor- ani Delavske zbornice (Sodna ul. 9, 3. nadst.). Na sestanek vabimo vse absol- vente trgovske akademije, srednjih in so- rodnih šol, pa tudi tiste, ki imajo le nižjo srednjo šolo ter so dovršili trgovske te- čaje.

Pripravljali odbor Krožka brezposelnih privatnih nameščenecv in Zveze mladih intelektualcev, Maribor, Sodna ulica 3, 3. nadst.

Pevski nastop koroškega zbora

LEPA MANIFESTACIJA SLOVENSKEGA BRATSTVA.

Na povratku s svoje turneje se je ko- roški pevski zbor iz Podjume ustavil tudi v Mariboru in priredil včeraj dopoldne ob 10. uri v veliki kazinski dvorani kon- cert s sodelovanjem mariborske Glas- bene Matice, namenjen naši srednješolski mladini. Prostorno dvorano in gale- rijo je še pred napovedano uro napolnila mladina, med katero pa se je pomešalo tudi precej odraslih, v prvi vrsti koroških rojakov in ljubiteljev lepe koroške pesmi. Pevski zbor, ki ga tvorijo sami kmečki fantje, je predstavil navzočim predsed- nik centralnega odbora Kluba koroških Slovencev, državni pravdnik g. dr. Fel- lacher iz Ljubljane, in ob tej priliki spre- govoril nekaj tako toplih besed, da je bil deležen burnega aplavza. Tudi so navzoči njegov govor večkrat prekinjali z viharnim odobravanjem in »živio« klici.

Nato je zbor zapel štiri pesmi, ki so vsem zelo ugajale. Naša dekleta so se pojavila na odru s cvetjem in pripela vsakemu pevcu rdeč nagelj z zelenjem na prsa, pevovodja g. Kernjak in župnik g. Poljanec pa sta dobila krasne šopke. Po končanem sporedu je spregovoril župnik g. Poljanec navzoči mladini in končal svoj govor z vročo željo in pro- šnjo, naj nikdar in nikoli ne pozabi svo- jih bratov in sester onstran meja.

Pred nastopom mešanega zbora Glas- bene Matice pa je pozdravil koroške pevce pevovodja prof. Vasilij Mirk in med drugim dejal, da se je Glasbena

Matica radevolje odzvala povabilu ma- riborskega Kluba koroških Slovencev k sodelovanju pri koncertu in da je namen njenega nastopa pokazati dragim gostom moderno in narodno pesem, ki je v svo- ji domovini nimajo prilike slišati. Pazlji- vo so poslušali koroški pevci pesem na- šega domačega zbora in jim je, kakor so sami pravili, segla prav do srca. Po končanem sporedu so koroške pevce po- zdravili še nekateri mariborski javni de- lavci in predstavniki mariborskega Ko- roškega kluba ter vsi zaporedoma v svojih izjavah izrazili iskreno željo, naj pridejo zopet kajkmalu in naj nam prinesejo svojo pesem.

Nato so koroški pevci bili gostje Ma- riborčanov in so se po prisrčnem slove- su vrnili v svojo domovino preko Prevalj.

Zmaga JNS v Limbušu

Včeraj so bile v Limbušu ponovne vo- litve občinskega odbora. Zanje je bilo med občani veliko zanimanje in je bilo pred voliščem ves dan precej živahno. Vloženi sta bili dve listi, in sicer prva JNS, katere nosilec je bil posestnik An- ton Jank, in opozicijska z nosilcem Avgustom Javnikom. Ob 18. uri je bilo glasovanje zaključeno in se je volitev od 695 upravičencev udeležilo 408, tako da je bila udeležba 58,7 odstotka. Lista JNS je dobila 230, opozicijska pa 178 glasov. Tako se je tudi limbuška občina pridru- žila nacionalni fronti slovenskih občin.

Letošnja uprizoritev operete »Orlov«

Granichstaedtenova opereta »Orlov« je dosegla v Mariboru že ob prvi upri- zoritvi lep uspeh, kar je menda napo- tilo gledališko upravo, da jo je ponovila tudi letos, sicer v malekostono spre- menjeni zasedbi. Kot gost je nastopil v ulo- gi Dorošinskega g. Djuka Trbuhovič, ki je s svojo sijajno kreacijo znova vzbudil stare simpatije. Kot Nadja Nadjakovska je briljirala gdč. Udovičeva, ki šteje to ulogo med svoje najboljše. Izvrstna ko- mika sta se zopet izkazala g. Daneš kot

Rače

Proslava prvega decembra. Res slav- nostno smo proslavili naš največji narod- ni praznik. V bivši kapeli Tattenbachov se je vršila služba božja, pri kateri so prav lepo prepevali naši šolarji. Maše se je udeležilo kakih 30 gasilcev iz Podove in iz Rač v krojih, zastopniki Sokola in vseh drugih društev, orožništvo in fi- nanca, pa tudi lepo število vaščanov. Na poziv župana je skoro vsaka hiša razo- besila državno zastavo. Vendar je še bila tu in tam hiša, celo obrtniška, brez nje, nekdo pa je menda smatral za potrebno, da tudi izobesi nekako dvajsetcentime- tersko cunjo na dvoriščno stran, morda v posmeh? V nedeljo popoldan je bila na šolskem odru proslava, ki jo je priredilo Sokolsko društvo v zvezi s šolsko mla- dino. Poleg telovadnih točk vseh oddel- kov je priredila šolska deca igrice »Si- rota Jerica in Marko«, mladinski zbor podmladka Jadranske straže pa je zapel nekaj pesmi. Vsa proslava je vzorno po- kazala misel in zmago zedinjenja. Prire- diteljem gre vsa pohvala za delo in trud. Tudi proslava je bila zelo dobro obiska- na. Vendar smo pogrešali pri njej celo mnoge člane Sokola, pa tudi marsikateri vaščan menda ne bi izgubil ničesar na svojem ugledu, ko bi se vsaj tokrat v letu spomnil na svojo državljansko dol- žnost. Vse graje je vredna taka abstinenc- a, in če se prebivalstvo ne zaveda svo- jih dolžnosti do Sokolstva, bi se jih vsaj lahko in moralo zavedati do svoje šolske mladine. Smo radovedni na 17. december.

Poljčane

Praznik rudarjev. Naš rudnik Stanov- sko, ki je bil do leta 1931. več let zapu- ščen in je spočetka zaposloval le malo nad 10 rudarjev, jih šteje danes že nad 100. Vsi ti so svoj praznik na dan sv. Barbare obhajali prav slovesno. V dolgi procesiji z državno zastavo na čelu so šli dopoldne k slovesni službi božji, potem pa so imeli pri rudarskem tovarišu Ma- tavžu skupno kosilo in prosto zabavo. Za naš kraj je to kajpak vselej poseben dogodek.

Ledenice se polnijo. Zadnji mrz je po- magal, da so si nekateri že začeli spravl- jati v ledenice prvi led, ki je dosegel de- belino 1 dm.

Smrtna kosa. Umrla sta v Poljčanah kar dva skoro ob istem času, in to pri- letna, blizu 50letna Zofija Zorkova, ki so jo pred dnevi pripeljali iz holišnice, in družinski oče Ivan Tramšek, ki ga bodo otroci, ki hodijo še vsi v šolo, težko po- grešali. Blag jima spomin, ostalim naše sožalje!

Sv. Jakob v Sloven- skih goricah

Sklep kmetijskega gospodinskega te- čaja se je obhajal v nedeljo 3. t. m. v stari šoli. Pod vodstvom strokovno pri- znae gospe Premroujeve in njene po- močnice gdč. Mlakarjeve so pridna de- kleta in žene Šentjakobčanke priredile razstavo številnih in dovršenih gospo- dinjskih izdelkov, kakor: perilnih, pe- civnih, vkuhavank itd. Po zaključku raz- stave, obiskane po velikem številu žup- ljanov, je bila prirejena zakuska. S po- zdravom jo je otvorila ga. voditeljica Premroujeva in pozdravila goste, pred- stavitelje oblastvenih korporacij ter vse ostale udeležence. Govorili so: g. živi- norej, inšpektor Zupanc s kmet, strokov- neza vidika, g. župnik Erhartič o razvo- ju tečaja, g. Kruplež zahvalo v imenu

Walsh in g. Harastovič kot Jefferson. Ljubka Kitty gdč. Barbičeve se je zopet polno razgibala. Sijajno kreacijo je ustva ril g. Pavle Kovič v ulogi tolnača Ste- panova. Ostale uloge so igrali Harryja g. Nakrst, Freda g. Blaž, ingresarija g. Tovornik, sobarico gdč. Starčeva, detek- tiva g. Gorinšek, bilieterja g. Rasber- ger, poslovodjo g. Furijan, kontoristinjo ga. Gorinškova in slugo g. Crnbori. Harastovičeva režija je storila kar se je dalo in je zadovoljila. Orkester je bil pod vodstvom g. Herzoga dober, prav tako tudi zbor. Tako je celotna ponovi- tev prav dobro uspela. —r.

staršev, g. kmet, svetn. Kuret o pome- nu takih tečajev za izobrazbo kmet, mla- dine, g. šol. upr. Vauda v imenu učit. društva o važnosti srčne, državljanske in nacionalne vzgoje takih tečajev in g. šol. upr. Čujnik zahvalo v imenu odsot- nega g. župana Senčiča. Vmes so imele poučne in poslovilne govore dekleta, udeležence dnevnega tečaja, in sicer prav lepo izbrano in podano. Na pobu- do g. Vaude se je improviziral moški kvartet ter zapel nekaj lepodonečih, ve- činoma domoljubnih pesmic. Vsa družba je ob primernem govoru stojé zapela drž. himno, ki je odmevala daleč po Ja- kobskem dolu. Nad vse hvalevredna je bila ter se izkazala kot prvovrstno uspe- la prireditev istočasnega večernega te- čaja, katerega je obiskovalo 30 žen. Go- spa voditeljica, gdč. hčerka in gdč. po- močnica, vse so torej posvetile najpožrt- vovalnejše svoje moči in sile ne le dnev- nemu, marveč tudi nočnemu delu v te- čaju, našle pa so tudi pri Jakobčanih globoko razumevanje in še globljo pa hvaležnost in ljubav za ta svoj trud, za- to pa je slovo v nedeljo bilo težko, solz- no. Pozdravljamo pa tudi ukrepe in skr- bi banske uprave in mariborskega okrajnega kmetijskega odbora, zlasti njegovega razumevnega in agilnega pred sednika g. Schlikerja, ki vsi roko v roki nudijo našemu obmejnemu kmetu in nje- govni mladini prodiranje v gospodarsko- kmetijsko prosveto. Da, gospodarski problem je nacionalni problem našega obmejnega ozemlja, tega se zavedajmo in v ta namen obrnjene skrbi in vsote so spomeniki narodne posvetitve.

Sokolstvo

Sokol Tezno. Naše društvo je prosla- vilo 15letnico zedinjenja na prav svečan način. Dne 1. decembra ob 15. uri je sla- vila sokolska deca in mlajši naraščaj skupno s šolsko mladino. Slavnostno be- sedo je govoril šol. upravitelj in starosta Sokola, mladina pa je izvedla bogat in pester spored. — V nedeljo 3. decembra ob 10. uri se je pa zbralo v šolski dvora- ni vse članstvo in starejši naraščaj. Sta- rosta društva Tušák je otvoril svečano sejo s primernim govorom ter prečital poslanico Saveznega prvega namestni- ka starešine br. E. Gangla. Sokolska de- ca je ponovila svoj nastop na tako presr- čen način, da so bili navzoči ginjeni do solz. Naše male sestrice so v svoji igrici »Pomladkarica na dan Zedinjenja« poka- zale, kako treba na človekoljuben način pomagati siromašni tovarišici in njeni družinici — prav na ta naš največji na- rodni in državni praznik. Pokazale so nam odraslim, kako se izvede na tak praznik veliko dobro delo in odkrije plemenitost zvestega sokolskega srca, kako se deli bratska ljubezen v teh težkih ča- sih. Sledile so domovinske ljubavi polne deklamacije in pesmi mladinskega zbora. Ob sklepu slavnosti se je na najsvečanej- ši način izvršila prevedba dece v nara- ščaj, naraščaja pa v članstvo ter ginljiva in sveta zaobljuba članstva. Prvič je to- krat nastopila domača društvena godba na pihala pod taktirko br. Domicijana Se- rajn'ka. Zaigrala je našemu društvu po- svečeno koračnico »Zdravo Sokol!«, kom pozicija br. kapelnika ter zaključila slav- nost z mogočno državno himno. Prosla- ve se je udeležilo mnogo prijateljev So- kola — posebno stari naše mladine. Mo- ralni uspeh je bil nad vse sijajen. R.

Sokol Matica. Odborova seja se na- daljuje danes ob 20. uri v društveni so- bi v Narodnem domu. Pridite vsi in to- čno. Zdravo! Tajnik.

Denis Diderot:

Skrivnosti samostana

Roman.

Mati je ostala hladna in mi je ukazala, naj vstanem. Pokorila sem se ji in tako sve tiho nadaljevali vožnjo, dokler se ni voz ustavil pred neko osamljeno hišo. Stopili sve z voza in odšli v hišo, kjer so me odvedli v neko prostrano sobo. Na stopnicah sem še skušala omeščati mater, toda tudi tistikrat sem zaman pokleknila pred njo in objemala njene noge. Ona me je samo ostro in prezrljivo pogledala.

Tako sem stopila v novo ječo, v kateri sem preživela šest mesecev ter se zaman trudila, da bi mogla govoriti z očetom. Služkinja mi je prinašala jed, me ob nedeljah spremljala v cerkev ter me po vrnitvi zopet zaklenila. Delala sem, čitala, se jokala, a včasih tudi pela. Dnevi so potekali žalostno in dolgočasno; hrabrilo me je samo čustvo zadovoljstva, da nisem v samostanu. Toda bilo je sklenjeno, da moram postati redovnica, in postala sem.

Trmoglavost in nepreprosljivost mojih staršev mi je čimdalje bolj vzbujala misel, da sem nezakorski otrok. Ta sum je postal tudi kmalu verjeten in prišli so dokazi.

Za časa svojega jetništva sem imela zelo malo časa za izvrševanje verskih dolžnosti. Samo ob velikih praznikih so me puščali k spovedi. Mati in jaz sve ime li istega spovednika in njemu sem se po-

tožila radi svojih nezgod, ki so me trle zadnja leta. Spovednik je bil dobronoten človek, poslušal me je in mi odgovoril:

»Ne pritožujte se zaradi matere, hčerka, ona je dobra. Pomislite vedno, da mora biti tako okrutna proti svoji volji.«
»Proti svoji volji! Kdo jo more k temu siliti? Me mar ni ona rodila? Jeli kakšna razlika med menoj in mojima sestrama?«

»Žalibog, je.«

»Ne razumem.«

Hotela sem omeniti še nekaj primerjav med nami, ko je spovednik rekel:

»Ne, vaši starši niso nečloveški; sprejmite potrpežljivo njihovo ravnanje in glejte, da zaslužite vsaj v božjih očeh milost. Govoril bom z vašo materjo in storil za vas vse, kar bo mogoče.«

Nekaj dni nato — bilo je zvečer — je stopila v mojo sobo služkinja ter mi po materinem naročilu velela, naj se oblečem in odidem ver. Voz je bil že pripravljen. Služkinja in jaz sve vstopili ter se odpeljali v Feuillants, kjer naju je pričakoval oče Serafin. Ko sem razburjena in radovedna ostala z njim sama, mi je pričel govoriti:

»Dobil sem dovoljenje, da vam odkrijem skrivnost, ki je vzrok obnašanja vaših staršev napram vam. Dovelj ste razumni, zato se vam more odkriti skrivnost, dasi nimate za to nobene pravice.

Dolgo sem brezuspešno nagovarjal vašo mater, da vam vse odkrije. Pomisliti pa morate, da je strašno za mater, če mora svoji hčerki sama izpovedati svoj greh. Trdno je upala, da se bo lahko ognila temu ponižanju ter vas bo tudi brez tega vodila po svoji volji, toda na žalost se je uštela. Skratka: Vi niste hčerka gospoda Simonina.«

»Slutila sem,« sem dejala.

»Pomislite zato, če vas more mati brez očetovega dovoljenja pustiti živeti skupaj z ostalima hčerkama, katerima niste sestra? Je-li treba možu priznati stvar, ki jo on že sluti?«

»Toda, kdo je moj pravi oče?«

»Tega ne vem,« je odgovoril oče Serafin, in nadaljeval:

»Toda, kdo je moj pravi oče?«

»Tega ne vem,« je odgovoril oče Serafin, in nadaljeval:

»Ukrenjeno je že tako, da ne dobite zakonite zapuščine, tako da bi v primeru tožbe pred sodiščem izgubili pravdo. Če vam umro starši, se bo komaj kaj našlo za vas; zato je boljše, da greste v samostan, ker boste sicer pozneje to obžalovali.«

»Nemogoče. Ne zahtevam nobenega denarja.«

»Mar ne veste, kaj je revščina, delo in pomanjkanje?«

»Zato pa poznam vrednost svobode in trpljenje jetništva. Poznam muke poklica, za katerega nisem rojena.«

»Povedal sem vam vse, kar mi je bilo treba, vi pa sedaj premislite.«

Po teh besedah je oče Serafin vstal.

»Še eno vprašanje,« sem rekla.

»Kakor želite.«

»Vesta moji sestri za skrivnost mojega rojstva?«

Odgovoril je, da ne vesta. Jaz pa sem dejala:

»In kljub temu sta pripravljena okraštati me, ti moji sestrici! Saj sem vendarle sestra v njunih mislih!«

»Sebičnost, sebičnost, drago dete,« je odgovoril. »Na tem svetu misli vsak samo na sebe. Če ne bi bili imeli denarja, se ne bi bili tako hitro poročili. Če bi sedaj hoteli tudi kaj storiti za vas, bi to preprečila njuna moža, ki bi težko pristala na kakšno delitev. Svetujem vam, da se sporazumete s starši in da poslušate zlasti mater. Pojdite v samostan! Dala se vam bo mala renta, od katere boste tam lahko mirno — ne rečem srečno — mogli živeti. Sicer pa vam nočem tajiti, da vaš oče dobro sluti, da ste mu hči samo pred zakonom. Bodite torej razumni in ravnajte se po mojem nasvetu.«

Vstala sem in se razjokala. Tudi oče Serafin je bil ginjen. Oči je dvignil proti nebu, kakor da bi molil, nato pa me je spremil do voza, ki me je odpeljal domov.

Bilo je kasno. Vso noč in ves naslednji dan sem premišljevala o vsem, kar mi je bil povedal. Očeta nisem imela, mati mi je bila odtujena radi griznje vesti, doma sem bila zaprta, brez upanja in brez izgleda na boljše. Če bi me bili po poroki obeh sester pustili mirno v rodbini, bi me bil morda kdo poročil tudi brez dote, toda sedaj, po onem samostanskem skandalu, je bilo to popolnoma izključeno. Hotela sem pa poizkusiti še zadnjo možnost, zato sem zaprosila mater za razgovor.

Sport

Tekmovanje za državno nogometno prvenstvo končano. Včeraj se je v Zagrebu odigrala zadnja prvenstvena tekma za državno nogometno prvenstvo, in sicer med Haškom in novosadsko Vojvodino. Zmagal je Hašk v razmerju 7:2 (4:1). Državno prvenstvo si je to leto priboril BSK z 31 točkami, na drugo mesto se je plasiral Hajduk z 28, 3. Jugoslavija 23, 4. Hašk 23, 5. BASK 23, 6. Gradanski 21, 7. Concordia 18 in 8. Primorje 17 točk.

Včerašnje nogometne tekme.

Gradec: Südbahn:Hakoah 5:1 (4:1); Sportklub:Sturm 3:1.

Amsterdam: Avstrija:Hollandka 1:0 (0:0).

Praga: DFC:Sparta 2:1; Teplitzer FC: Slavija 2:1.

Lausanne: Admira (Dunaj):Lausanne FC 2:2.

Turlin: Milan:Juventus 2:1; Ambrosiana:Roma 1:0.

Kongres Zveze sportnih zvez. Včeraj se je vršil v Zagrebu četrti kongres SSS, katerega so se udeležili zastopniki skoraj vseh sportnih organizacij. Po poročilih posameznih funkcionarjev je bila izvoljena naslednja nova uprava: predsednik dr. Stevan Hadži, I. podpredsednik general Knežević (Beograd), II. podpredsednik dr. Pavlin (Ljubljana), III. podpredsednik Ugrinić (Zagreb), tajnik

Macanović, II. tajnik dr. Gavrančić, blagajnik Janković, v nadzorni odbor pa dr. Heinz, Bošković in Dobrin. Zborovanja se je udeležil tudi zastopnik Ni. Vel kralja general Damjanović in drugi znani sportni delavci.

Bojševško zakonsko življenje

ZAKON IN LOČITEV V SOVJETSKI RUSIJI.

V državnem uradu za sklepanje zakonov v Moskvi ni težko biti priča primerom, ki se ponavljajo dan za dnem v današnji Rusiji.

Mlad par je stopil v pisarno in izročil uradnici, čednemu dekletu, svoje listine.

»Vi ste že skoraj leto dni poročeni?« je vprašala uradnica. »Imate tudi otroke?«

»Ne...« odgovorita mož in žena oba hkrati.

»Katero ime želite imeti v bodoče?« vpraša nadalje uradnica ženo.

»Dekliško.«

Po odgovoru je uradnica nekaj napisala na listine in jih vrnila mlademu paru. »Ločera sta.« je rekla precej glasno in jima ponudila roko.

Sklenitev zakona je v današnji Rusiji čisto navadna pogodba. Izginile so vse stare ceremonije. Še bolj preprosta pa je ločitev. Odkar Rusi uživajo to svobodo, so se družinske razmere popolnoma spremenile.

Za ločitev zakona je pristojen državni urad, in radi tega službeno registriranje zakona sploh ni obvezno. Ko mož in žena

koliko sportnikov je v naši državi. Po statistiki Zveze sportnih zvez je v naši državi 12 sportnih zvez s 36 podzvezami. Sportnih klubov je v Jugoslaviji 116, ki imajo skupno 49.000 tekmovalcev in 150.000 odraslih članov.

ko. In če imajo to, tedaj so spolnjeni vsi pogoji za zakon.

Mladina obiskuje pozimi razne sovjetske klube, poleti pa hodi na izlete v prostor naravo. Mladenič in mladenka kaj kmalu skleneta prijateljstvo, in če ima on svojo sobo, je sklenjen že tudi zakon.

Nekaj dni nato se dekle preseli s svojimi stvarmi v sobo svojega kavalirja, in sicer samo takrat, če nima sama prostornejše sobe. V tem primeru se preseli on k njej.

Motivov za ločitev zakona sploh ni treba navesti, vendar pa zahtevajo oblast, da se roditelji brigajo za svoje otroke. Če se mož in žena glede otrok sporazumeta, tedaj ni prav nobene ovire za ločitev zakona in je ta izvršena v nekaj minutah.

Izraz »nezakonski otrok« je v sovjetski Rusiji nepoznan. Če žena ali dekle prijavi rojstvo otroka, jo vprašajo samo, kdo je oče, in to brez ozira na to, ali je njen mož ali ne, vendar pa je obvezan, da skrbi za otroka. V vsakem primeru pa ščiti oblast mater in otroka.

Pri vsem tem igra veliko vlogo omejevanje porodov, ki mu sovjetski režim nudi veliko zaščito. Vendar se na ta način ugonablja milijoni zdravih deklet.

Mlade žene, ki so se poročile s starejšimi moškimi, se ločijo od njih in iščejo mlajših. Pri tem jih nihče ne more ovirati. V Moskvi je mnogo žen, ki po štirikrat na leto menjajo moža, in prav isto se dogaja tudi z moškimi. Kakor je iz tega razvidno, Rusi na svoj poseben način rešujejo problem zakona in ločitve.

Mali oglasi

Razno

OPOZORILO. Opozorjam, da nisem plačnik za dolgove v denariu ali blagu, ki bi jih naredila moja žena Terezija. — Vaupotič Franc, gostilničar, Govčeva, Sv. Lenart v Sl. g. 4715

SANKE, prvovrstne in zelo poceni, kupite pri tvrdki Justin Gustinčič, Maribor Tattenbachova ulica 14. 4650

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE, solčno, suho, oddam takoj mirni stranki. Vprašati Koroska cesta 102, pritišče. 4714

Sobo odda

DVA ALI TRI DIJAKE, sprejem na stanovanje. Naslov v upravi lista. 4718

OPREMLJENO SOBO, solčno, s posebnim vhomom, električno lučjo, oddam. Stritarjeva ulica 5, I. 4694

Službo dobi

JUGOSL. RADNIŠKA (DE-LAVSKA) ZAJEDNICA, oblastni odbor v Mariboru potrebuje za takoj 180 tkalk in tkalcev. Zglašiti naj se vsaki dan od 17 do 19 ure v hotelu Mariborski dvor

Sprejmite se CMD

SLUŽKINJA

z dobrimi spričevali se sprejme manjši družini. Predstaviti se je med 2. in 4. uro v Dr. Rozinovi ulici št. 14.

KOVAŠKI POMOČNIK

z večletno prakso se takoj sprejme kot vodja. Naslov v upravi lista. 4689

Ujete drevno
BRASIL-MATTE
1 urečica Dir. 5
Z. ANDERLE

Službo išče

BANČNI URADNIK s 15. letno bančno prakso išče zaposlitve v industriji ali kakem večjem podjetju. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Vsestransko veziran« 7905

Pouk

PARISIENNE DONNE
Leçons de français, Lipavec, Tržaška cesta 53. 4700

NEMŠČINA!

Inteligentna metoda, brez učbenja posameznih besed. Odlični uspeh tudi pri težkovno nenadarjenih. Naslov v upravi lista. 4665

Dopisi

KLJUB VSEM PROŠNJAM ni glasu o Tebi. Nujno Te prosim, javi se mi pod »Maddona kte si«. 4646

Nova

„Jutrova mladinska knjižica“ je izšla

JELARJEVI CUVAJI

Dobte jo v upravi „JUTRA“ in „VEČERNIKA“
Maribor, Gosposka ulica 11